

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

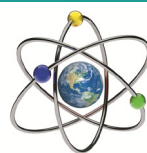
№4(2)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 324 sahifa,
13-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Alohida ehtiyojga muhtoj bolalarga matematika darslarida integratsion yondashuvni amalga oshirish	10
Mamadjanova Ma'muraxon Kadirjanovna	
O'quvchilarda raqamli madaniyatni shakllantirishning nazariy asoslari.....	13
Boltayeva Go'zal Komilovna	
Inkluziv ta'lim sharoitida o'qituvchilarning metodik tayyorgarligini aniqlash metodologiyasi	21
D. Sh. Jo'rayeva, J. A. Jovliyev	
Bolalarda leksik-grammatik nutq kamchiliklarini bartaraf etishda kontekstli texnologiyalardan foydalanish	25
Abdullayeva Yoqutjon Qalandar qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	30
Abduvaliyeva Sabina Kurbonali qizi	
O'g'il bolalarni oilaviy munosabatlarga tayyorlashning pedagogik-psixologik asoslari.....	35
Aripov Shokirjon Olimovich, Raxmatillayeva Sug'diyona Muhammadjon qizi	
Pedagogik intuitsiyani rivojlantirishga yo'naltirilgan zamonaviy metodikalar	39
Axmedov Jaloliddin Oribovich	
The Impact of AI-Generated English Learning Materials Based on Uzbek Rural Life on the Learning Motivation of Rural Students.....	42
Baxramova Malika Muzaffarovna	
Raqamli kutubxonalarda sun'iy intellekt imkoniyatlaridan foydalanish texnologiyalari va imkoniyatlari	47
Choriyeva Zarina Anvarbek qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida orfografik savodxonlikni shakllantirishning nazariy-pedagogik asoslari ...	50
D. Teshaboyev, M. Sotvoldiyeva	
Oliy ta'limda tblt metodik modeli asosida baholash tizimini takomillashtirish	53
Djurayeva Nargiza Kudratillayevna	
Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida pedagogik etikaning rivojida xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	59
Dushayeva Nazokat Sharofiddinovna	
Uilyam Shekspir tragediyalarining o'zbek adabiyotidagi o'rni.....	62
Ergasheva Mehriyona	
Qizlarning oilaviy kompetensiyasi uchun ijodiy pedagogika: Koreya dizayn ta'limi modelini O'zbekiston kontekstiga moslash.....	65
G'ayratova Mohidil Zafar qizi	
Jismoniy tarbiya darslarida va darsdan tashqari mashg'ulotlarda umumrivojlantiruvchi mashqlardan foydalanish metodikasi	69
Maksetova Nurjamal Kuatovna	
Integrativ ta'lim muhitida bo'lajak surdopedagoglarning metodik kompetensiyalarini shakllantirish	72
Malikova Xurshida Ikramovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarda ko'p uchraydigan tovush talaffuzi kamchiliklari va ularni bartaraf etishda lopedik usullar.....	75
Moxirabonu G'aniyeva Adxam qizi	
Talabalarga an'anaviy xonandalik ijrochiligini o'rgatishning pedagogik yondashuvlari.....	78
Muxammadova Ozoda Muzrabovna	
Hayotiy sifat tushunchasini psixologik mazmuni.....	82
N. G. Pulatova	
Inklyuziv ta'lim sharoitida alohida ehtiyojlarga ega o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashning kompleks yondashuvlari	85
Nazarova Dildora Asatovna, Abdurashidova Feruza Qaxramonovna	
Inklyuziv ta'lim tizimida o'qituvchining ko'p qirrali pedagogik faoliyati va uning nazariy asoslari	89
Nazarova Dildora Asatovna, Axmedova Aziza Temurovna	

Xo'ja ahmad Yassaviy e'tiqod tarbiyasi haqida.....	93
<i>Norova Sevara Uyg'un qizi</i>	
Matritsa va uning determinanti mavzusini o'qitish orqali bo'lajak iqtisodchilarning analitik tafakkurini rivojlantirish texnologiyalari.....	97
<i>Nuriddinov Jalolxon Tursunboy o'g'li, Otaboyev Muxsinjon Muqimjonovich</i>	
Odam anatomiyasi darslarida interfaol va multimedia vositalaridan foydalanish yo'llari.....	104
<i>Nurmatov Norqobil Jo'rayevich, Qo'chqorova Moxira Dilmurod qizi, Boxodirova Nilufar Ikrom qizi</i>	
AQSh ta'lim tizimining o'ziga xos jihatlari va bugungi kundagi rivojlanishi.....	110
<i>Orishev Jamshid Bahodirovich</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida nutqiy kompetensiyalarini shakllantirishda xorijiy ta'limi tajribalari.....	116
<i>Pardayeva Gulbahor Jalg'ashovna</i>	
Kreativ ta'lim texnologiyalarining pedagogik mohiyati.....	119
<i>Sariboyev Nurali Abdunazarovich</i>	
Shaxsga yo'naltirilgan ta'limning zamonaviy pedagogik tizimdagi o'rni.....	122
<i>Siddiqov Azamat Muhammadjon o'g'li</i>	
Konstruktiv yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida 4K ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi.....	126
<i>Sobirova Sarvinoz Quvondiqovna</i>	
Criteria of Scientific Activity Implementation of Physical Culture Education Students.....	133
<i>Sapayev Ruzmat Radjapovich</i>	
O'smir yoshdagi o'quvchilarning ma'naviy ehtiyojlarini shakllantirishning nazariy asoslari.....	136
<i>Tilovova Qizlarxon Ishpulat qizi</i>	
PIRLS tadqiqotida so'rovnomalarning qamrov doirasida maktab muhiti.....	141
<i>To'qliyeva Matluba Boqiyevna</i>	
Onlayn til o'rganish platformalarining esl o'quvchilarining og'zaki nutq ishonchi (speaking confidence) ga ta'siri.....	146
<i>Tojiboyeva Shohistaxon, Omonova Nargiza</i>	
Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirishda kommunikativ o'yinlarning ahamiyati.....	151
<i>Toshpo'latova Sevinch O'ral qizi</i>	
Maktab o'quvchilarining jismoniy sifatlarini tarbiyalashning samarali uslublari.....	155
<i>Turdiyev Azam Xasanovich</i>	
O'quvchilarda tayanch kompetensiyalarni rivojlantirishda xalqaro baholash tizimini tatbiq etish imkoniyatlari.....	158
<i>Turobov Mamarajab Sodiq o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'limda ijodiy va mantiqiy fikrlashni rivojlantirish.....	163
<i>Umirzoqova Surayyo Xudoyberdiyevna</i>	
Talabalarda perspektiv tasvir bajarishga oid ko'nikmani shakllantirishda CAD dasturlaridan amaliy foydalanish imkoniyatlari.....	165
<i>Valiyev A'zamjon Nematovich, Toxirov Sardorbek Muzaffar o'g'li</i>	
Duduqlanishni bartaraf etishda qo'llaniladigan usullar va vositalar.....	173
<i>Xasanova Barnoxon Abdusattor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarning yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	176
<i>Xudoyberdiyeva Dildora Nazarjon qizi, Mambetova Lobar Mirzavali qizi</i>	
Duduqlanishga ega bolalar nutqini rivojlantirishda kompleks korreksion ishlar tizimi.....	179
<i>Xusanova Nozimaxon Zuxriddin qizi</i>	
Sirdaryo viloyatida tabiat va mehnat jarayonlarining tasviriy san'at orqali estetik va ekologik ifodasi.....	182
<i>Yorlaqova Malika Ahmad qizi</i>	
The Relevance of Artificial Intelligence in Teaching the English Language.....	186
<i>Yusupova Gulnoza Mirzoyevna</i>	
Umumta'lim maktabida boshlang'ich sinf o'quvchilarida kuzatiladigan nutq xususiyatlari.....	189
<i>Zairova Nigora</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Teatr texnologiyalarini maktabgacha ta'limga integratsiya qilishning pedagogik shartlari	193
<i>Abdullayeva Aziza Abdurazzoq qizi, Salimova Dilmira Farxodovna</i>	
Педагогические технологии совершенствования физических качеств как основы здорового образа жизни	197
<i>Журабаев Абдукарим Маматкулович</i>	
Формирование духовно-нравственной компетентности будущих учителей как педагогическая проблема	200
<i>Зокиржонova Ф. Р., Рихситиллаева Д. Р., Меликузиева Ш. А.</i>	
Межкультурный диалог как инструмент воспитания гармоничной личности в школе	203
<i>Махмудхожаев Ориф Бахтиёрович</i>	
Talaba yoshlarining ma'naviy madaniyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuvlar	205
<i>Xojametov Ajiniyaz Andriyanovich</i>	
Методика формирования познавательных интересов у младших школьников в процессе выполнения творческих заданий на уроках русского языка	207
<i>Юлдашева Тахмина Бону Гайратовна</i>	
Raqamli ta'lim texnologiyalari asosida ingliz tili darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarini tinglab tushunishga o'rgatish usullari	210
<i>Abdurasulova Guljaxon Nabijon qizi</i>	
Fan va tabiatshunosligi asoslari mashg'ulotlarida tajribalar orqali bolalarning kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	215
<i>Abdusamatova Nargiza Jamolidinovna, Xudayberganova Muqaddam Abdurashitovna</i>	
Bakteriofaglar tuzilishi va turlari (T-faglar) va ularning mikrobiekotizimdagi o'rni mavzusini o'qitish metodikasi	222
<i>Abdunazarova Zulayxo Sharifqulovna, Xo'janazarov O'ktam Eshtemirovich, Samikova Sevinch Toshtemir qizi</i>	
Bulung'ur doston ijrochiligining musiqiy xususiyatlari va ularni ta'lim jarayonida o'rgatishning pedagogik asoslari	227
<i>Babajanov Baxodir Allaberganovich</i>	
Activation of Students' Learning Activities Using Didactic Games	230
<i>Daminova Munajat Abduvoxobovna</i>	
Bolalar ensiklopediyasi vositasida tarbiyalanuvchilarning atrof-olam haqidagi tasavvurlarini shakllantirishning metodik shart-sharoitlari	234
<i>Davlatova Guljaxon Kamoliddin qizi</i>	
Innovatsion yondashuv asosida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlash metodikasini takomillashtirish	241
<i>Esanova Ro'shana Qurbonazarovna</i>	
Kreativ tafakkurning texnik muammolarni samarali hal qilishdagi o'rni va ahamiyati	248
<i>Imanov Baxtiyor Berdiyevich</i>	
Adabiyot va teatr san'ati vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarda ijobiy xulq-motivlarni shakllantirishda faollik markazlarining didaktik imkoniyatlari	253
<i>Inomova Dilnavoz Muzafar qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalari pedagog xodimlari mehnatini huquqiy tartibga solishning xususiyatlari	258
<i>Matekeyeva Bibinaz Mirjan qizi</i>	
Badiiy-estetik qadriyatlar va ularning o'ziga xosliklari	264
<i>Ostonova Gulrux Shuxrat qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilariga sharq allomalarining kitobxonlikka munosabatini tarixiy yondashuv asosida o'rgatishning ijtimoiy-tarixiy, zamonaviy va pedagogik xususiyatlari	268
<i>Parpibayeva Zulayho Rahimjon qizi</i>	
AI-Xorazmiyning ilmiy merosi vositasida talabalarda analitik tafakkurni rivojlantirishning metodologik asoslari	272
<i>Qaxxorova Shaxnoza Abduvasit qizi</i>	
Musiqiy-badiiy did tarbiyasining ilmiy nazariy asoslari	276
<i>Rayimova Gavhar Karim qizi</i>	

Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijtimoiy-muloqot kompetensiyasini rivojlantirishda interfaol metodlardan foydalanish.....	279
<i>To'laboyeva Iqbolxon Olimjanovna</i>	
Malakaviy amaliyot orqali bo'lajak tarbiyachilarni kasbiy kompetentligini rivojlantiruvchi texnologiyalari....	282
<i>Tohirjonova Hulkaroy Baxodir qizi</i>	
Bolalar musiqa va san'at maktabi o'quvchilariga chang cholg'usida Shashmaqom kuylarini o'rgatishning pedagogik yondashuvlari.....	288
<i>Toshpo'lotova Zulxumor Davlatboy qizi</i>	
Talabalarda axborot madaniyatini shakllantirishning xususiyatlari	292
<i>Usmonov Sh. F.</i>	
The Formation of Human Capital In Education: A Pedagogical and Economic Analysis	297
<i>Uzoqova Shohida Mirzamurod qizi</i>	
“Птицы во рту” Саманты Швоблин: каннибализм нежности и зооморфный код магического реализма	302
<i>Каримов Зиёахмад Алишер угли</i>	
Формирование профессиональных качеств будущих учителей через активизацию учебной деятельности студентов с использованием дидактических игр в педагогических вузах.....	307
<i>Расулова Исмигуль, Якубова Зухра</i>	
Bolalar adabiyotini rivojlantirishda innovatsion yondashuv	311
<i>Mirzayeva Nigora Bozorovna</i>	
Issues of Developing Communicative Competence in Future Teachers from the Point of View of an Andragogical Approach.....	314
<i>Nishanova Mastura Khafizovna</i>	
Raqamli va innovatsion ta'lim texnologiyalari vositasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida adabiy kompetensiyalarni rivojlantirish modeli.....	317
<i>Islomova Xafiza Azamatovna</i>	

BADIIY-ESTETIK QADRIYATLAR VA ULARNING O'ZIGA XOSLIKLARI

Ostonova Gulrux Shuxrat qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Pedagogika kafedrası stajor o'qituvchisi

<https://orcid.org/0009-0007-4903-960X>

Annotatsiya: Ushbu maqolada badiiy-estetik qadriyatlarning nazariy asoslari, ularning san'at va adabiyotdagi ifodalanish shakllari hamda jamiyat ma'naviy taraqqiyotidagi ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Badiiy-estetik qadriyatlar insonning go'zallikni idrok etish qobiliyatini rivojlantirish, estetik didni shakllantirish va madaniy ongni yuksaltirishda muhim omil hisoblanadi. Maqolada estetik qadriyatlarning obrazlilik, tarbiyaviylik, milliy va umuminsoniy xarakter kabi o'ziga xos xususiyatlari keng yoritilgan.

Kalit so'zlar: badiiy qadriyat, estetik ong, san'at, go'zallik, madaniyat, ma'naviyat, estetik tarbiya.

Abstract: This article analyzes the theoretical foundations of artistic and aesthetic values, their manifestation in literature and art, and their role in the spiritual development of society. Artistic-aesthetic values contribute significantly to enhancing an individual's perception of beauty, shaping aesthetic taste, and improving cultural awareness. The study highlights key features of aesthetic values such as imagery, educational significance, and their national as well as universal character.

Key words: artistic value, aesthetic consciousness, art, beauty, culture, spirituality, aesthetic education.

Аннотация: В данной статье рассматриваются теоретические основы художественно-эстетических ценностей, формы их проявления в искусстве и литературе, а также их значение в духовном развитии общества. Художественно-эстетические ценности играют важную роль в формировании эстетического вкуса, развитии восприятия красоты и повышении культурного сознания личности. В статье подробно раскрываются такие особенности эстетических ценностей, как образность, воспитательный характер, национальная и общечеловеческая значимость.

Ключевые слова: художественная ценность, эстетическое сознание, искусство, красота, культура, духовность, эстетическое воспитание.

KIRISH

Globalashuv va madaniyatlararo integratsiya jarayonida badiiy-estetik qadriyatlarni o'rganish zamonaviy ilmiy tadqiqotlarning dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Chunki san'at va adabiyot inson ruhiy dunyo-sining shakllanishida, jamiyat ma'naviy qiyofasining rivojida asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Badiiy-estetik qadriyatlar shaxsning go'zallikka munosabatini belgilaydi, uning estetik ongini rivojlantiradi hamda madaniy merosni anglash va qadrlash jarayonini kuchaytiradi. Ayniqsa, yosh avlod tarbiyasida estetik qadriyatlarning o'rni beqiyosdir. Shu sababli ushbu maqolada badiiy-estetik qadriyatlarning mohiyati va o'ziga xos jihatlarni ilmiy asosda tahlil qilish maqsad qilib qo'yildi.

Globalashuv sharoitida turli xalqlar madaniyatining o'zaro yaqinlashuvi, axborot oqimining keskin ortishi va madaniy almashinuvning jadallashuvi insoniyatning ma'naviy hayotiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Bunday jarayonda milliy madaniyat, san'at va adabiyot namunalarida mujassam bo'lgan badiiy-estetik qadriyatlarni chuqur o'rganish, ularni zamonaviy ilmiy yondashuvlar asosida tahlil qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki har bir xalqning madaniy merosi, estetik qarashlari va san'atga bo'lgan munosabati uning tarixiy taraqqiyoti, ijtimoiy hayoti hamda ma'naviy qadriyatlari bilan chambarchas bog'liqdir.

Badiiy-estetik qadriyatlar insonning atrof-muhitni estetik idrok etish qobiliyatini rivojlantiradi, unda go'zallikni his qilish, baholash va yaratish ko'nikmalarini shakllantiradi. Ushbu qadriyatlar nafaqat san'at asarlarida, balki xalq og'zaki ijodida, milliy urf-odatlarida, me'morchilikda, tasviriy san'atda ham namoyon bo'ladi. Shu bois ular jamiyatning ma'naviy taraqqiyot darajasini aks ettiruvchi muhim mezonlardan biri hisoblanadi.

MAVZUGA DOIR ADABIYOTLAR SHARHI

Estetik qadriyatlar masalasi Sharq va G'arb falsafiy tafakkurida keng o'rganilgan. Xususan, Aristotle san'atning inson ruhiyatiga ta'sirini asoslab, uni voqelikni badiiy qayta yaratish shakli sifatida talqin etadi va katarsis - ruhiy poklanish jarayonidagi ahamiyatini ko'rsatadi ^[1].

Yangi davr G'arb falsafasida estetik muammo subyektiv idrok va did fenomeni bilan bog'liq holda tahlil qilindi. Jumladan, Immanuel Kant estetik baholashni manfaatdan xoli, erkin va umumiylikka da'vogar hukm sifatida izohlaydi ^[2]. Keyinchalik Georg Wilhelm Friedrich Hegel san'atni Mutlaq ruhning namoyon bo'lish shakli sifatida baholab, badiiy qadriyatlarning tarixiy rivojlanishini asoslab berdi ^[3].

Sharq falsafiy tafakkurida go'zallik va kamolot masalasi axloqiy yetuklik bilan uzviy bog'liq holda talqin etilgan. Xususan, Abu Nasr Forobiy hamda Abu Hamid G'azzoliy asarlarida nafasat inson qalbining poklanishi va ma'naviy komillik mezoni sifatida yoritilgan ^[4].

O'zbek ilmiy maktabida estetik qadriyatlar masalasi milliy madaniyat va ma'naviyat konsepsiyasi asosida o'rganilgan. Jumladan, Islom Karimov asarlarida san'at va ma'naviy merosning jamiyat barqarorligidagi o'rni yuksak baholanadi ^[5].

Zamonaviy tadqiqotchilar Abdullayev va Sharipov tomonidan esa estetik tarbiya, badiiy tafakkur va milliy o'zlik masalalari tizimli ravishda tahlil qilingan ^[6].

G'arb estetik tafakkurining yana bir muhim vakili Friedrich Schiller san'at va go'zallikni inson erkinligini shakllantiruvchi omil sifatida talqin etadi. Uning fikricha, estetik tarbiya insonning hissiy va aqliy dunyosi o'rtasida uyg'unlikni ta'minlaydi ^[7].

Rus estetik tafakkuri vakili Nikolai Chernyshevsky esa go'zallikni hayotning o'zida mavjud hodisa sifatida talqin qilib, san'atni ijtimoiy hayotning estetik ifodasi deb hisoblaydi ^[8].

Amerikalik faylasuf John Dewey estetik tajriba nazariyasini ilgari surib, estetik qadriyatlar insonning kundalik hayoti va amaliy faoliyati bilan uzviy bog'liq ekanini asoslaydi ^[9].

Sharq mumtoz tafakkurida esa Alisher Navoiy asarlarida go'zallik, nafasat va ma'naviy komillik g'oyalari chuqur yoritilgan bo'lib, san'at inson qalbini poklovchi va ezgulikka yetaklovchi kuch sifatida talqin qilinadi ^[10].

Zamonaviy madaniyatshunoslikda Mikhail Bakhtin badiiy ijodni dialogik jarayon sifatida talqin qilib, estetik qadriyatlarning madaniyatlararo muloqot natijasida shakllanishini ko'rsatadi ^[11].

Umuman olganda, turli falsafiy maktablar estetik qadriyatlarni inson ma'naviy kamoloti va jamiyat madaniy taraqqiyotining muhim omili sifatida talqin qiladi. Bu esa mazkur muammoning fanlararo va ko'p qirrali xarakterga ega ekanligini ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada quyidagi ilmiy metodlardan foydalanildi:

1. **Tahliliy metod** - estetik qadriyat tushunchasining mohiyatini ochib berish;
2. **Taqqoslash metodi** - milliy va umuminsoniy qadriyatlarni solishtirish;
3. **Sistemali yondashuv** - badiiy-estetik qadriyatlarni madaniyat tizimida o'rganish;
4. **Pedagogik yondashuv** - estetik tarbiya jarayonidagi rolini aniqlash.

Ushbu metodlar asosida badiiy-estetik qadriyatlarning o'ziga xos jihatlari ilmiy tahlil qilindi. Mazkur tadqiqotda badiiy-estetik qadriyatlarning mazmuni, shakllanish omillari hamda jamiyat ma'naviy hayotidagi o'rni kompleks tarzda o'rganildi. Tadqiqot metodologiyasi falsafiy-estetik, madaniy hamda pedagogik qarashlar uyg'unligiga tayandi.

Avvalo, tadqiqotning nazariy asosini estetik tafakkur rivojiga oid qarashlar tashkil etdi. Jumladan, Immanuel Kantning estetik hukm va did haqidagi konsepsiyasi, Georg Wilhelm Friedrich Hegelning san'atning ruhiy taraqqiyotdagi o'rni haqidagi qarashlari hamda Abu Nasr Forobiyning go'zallik va kamolot haqidagi fikrlari nazariy-metodologik tayanch sifatida xizmat qildi. Ushbu yondashuvlar badiiy-estetik qadriyatlarning inson ongida aks etish mexanizmini ochib berishga imkon berdi. Tadqiqot jarayonida tarixiy-mantiqiy tahlil usuli qo'llanilib, estetik qadriyatlarning turli davrlardagi talqini va evolyutsiyasi izchil o'rganildi. Shuningdek, interpretativ (talqin) yondashuv asosida badiiy asarlarda mujassam bo'lgan estetik mezonlar mazmuniy jihatdan sharhlandi.

Madaniy-antropologik yondashuv yordamida qadriyatlarning milliy mentalitet, urf-odat va an'analar bilan bog'liqligi tahlil qilindi. Bunda badiiy-estetik qadriyatlar shaxsning ma'naviy shakllanishi, did va dunyoqarashining rivojlanishiga ta'sir etuvchi omil sifatida ko'rib chiqildi. Shuningdek, aksiologik yondashuv orqali qadriyatlarining ijtimoiy ahamiyati, ularning jamiyat taraqqiyotidagi normativ-me'yoriy funksiyalari ochib berildi. Mazkur metodologik asoslar tadqiqot predmetini har tomonlama yoritish, nazariy xulosalarni tizimli shakllantirish hamda badiiy-estetik qadriyatlarning o'ziga xos xususiyatlarini chuqur ilmiy asoslash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Estetik qadriyat - bu insonning borliqdagi go'zallikni idrok etishi, baholashi va undan ruhiy zavq olishi bilan bog'liq qadriyatdir. Badiiy qadriyat esa san'at asarlarida mujassam bo'lgan estetik mazmun va ma'naviy g'oyalarni anglatadi.

Badiiy-estetik qadriyatlar san'at orqali estetik didni, ijodiy tafakkur, go'zallikni anglashni va ruhiy poklanish kabilarni shakllantiradi. Badiiy-estetik qadriyatlarning o'ziga xosliklari obrazlilik va tasviriylik hisoblanadi. San'atning asosiy xususiyati - obraz yaratishdir. Inson borliqni san'at orqali obrazlar vositasida idrok qiladi. Shu bois badiiy qadriyatlar bevosita estetik ta'sir kuchiga ega. Badiiy asar inson qalbiga bevosita ta'sir etadi. Musiqa, she'riyat, tasviriy san'at inson ruhiyatida chuqur his-tuyg'ular uyg'otadi. Estetik qadriyatlar shaxsni ezgulikka, go'zallikka, insonparvarlikka chorlaydi. Ayniqsa, yoshlarni ma'naviy barkamollikka yetaklaydi. Har bir xalq san'atida milliy qadriyatlar aks etadi. Shu bilan birga, san'at umumjahon ahamiyatiga ega bo'lib, barcha insonlar uchun tushunarli estetik mazmunni mujassamlashtiradi. Masalan, Alisher Navoiy ijodi o'zbek xalqining milliy qadriyati bo'lsa-da, u butun insoniyatning estetik merosidir. Badiiy-estetik qadriyatlar inson ongida mukammallik va go'zallik idealini yuzaga keltiradi. Jamiyat taraqqiyotida estetik qadriyatlarning roli alohida ahamiyatga ega. Jamiyatning madaniy rivojlanishi bevosita estetik qadriyatlar bilan bog'liq.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, badiiy-estetik qadriyatlar muammosi turli ilmiy maktablar va falsafiy yo'nalishlarda chuqur o'rganilgan bo'lib, u insonning ma'naviy hayoti, estetik idroki hamda jamiyat madaniy taraqqiyoti bilan uzviy bog'liq hodisa sifatida talqin etiladi. Estetika, falsafa, madaniyatshunoslik va san'atshunoslik sohalarida olib borilgan tadqiqotlar badiiy qadriyatlarning inson tafakkuri, estetik didi hamda ma'naviy kamolotiga ta'sirini turli nazariy yondashuvlar orqali asoslab beradi.

Masalan, nemis estetik tafakkurining yirik vakillaridan biri Friedrich Schiller san'at va go'zallikni inson erkinligi hamda ma'naviy kamolotining muhim omili sifatida baholaydi. Uning estetik qarashlariga ko'ra, san'at inson tabiatidagi hissiy va aqliy kuchlar o'rtasida uyg'unlikni ta'minlaydi. Schiller estetik tarbiya insonni erkin fikrlovchi, ijtimoiy mas'uliyatli va ma'naviy jihatdan yetuk shaxs sifatida shakllantirishda muhim vosita ekanligini ta'kidlaydi. Bu yondashuv badiiy-estetik qadriyatlarning shaxs kamolotidagi o'rnini ilmiy jihatdan asoslashga xizmat qiladi.

Rus estetik tafakkuri namoyandalaridan biri Nikolai Chernyshevsky esa san'atni hayot bilan uzviy bog'liq ijtimoiy hodisa sifatida talqin qiladi. Uning fikricha, go'zallik inson hayotining real voqeligida mujassam bo'ladi va san'at bu voqelikni badiiy shaklda aks ettiradi. Chernyshevsky badiiy asarlar jamiyatdagi axloqiy va ijtimoiy g'oyalarni ifodalashda muhim rol o'ynashini, estetik qadriyatlar esa insonni ma'naviy yuksalishga undovchi kuchli omil ekanligini ta'kidlaydi.

Amerikalik faylasuf va pedagog John Dewey estetik tajriba nazariyasini ishlab chiqib, san'atni inson faoliyati va kundalik hayot tajribasi bilan bog'liq jarayon sifatida izohlaydi. Deweyga ko'ra, estetik qadriyatlar faqat san'at asarlarida emas, balki insonning kundalik hayotida, ijodiy mehnatida va ijtimoiy faoliyatida ham namoyon bo'ladi. U estetik tajribani insonning borliqni chuqur idrok etish jarayoni sifatida talqin qilib, estetik qadriyatlar shaxsning dunyoqarashi va ijodiy tafakkurini shakllantirishda muhim rol o'ynashini ta'kidlaydi.

Sharq mumtoz tafakkurida ham go'zallik va nafosat masalasi insonning ma'naviy komilligi bilan uzviy bog'liq holda yoritilgan. Xususan, buyuk mutafakkir Alisher Navoi o'zining badiiy va falsafiy merosida go'zallik, nafosat va ma'naviy yetuklik g'oyalarini chuqur ifodalagan. Navoiy asarlarida san'at va adabiyot inson qalbini poklovchi, ezgulik va komillikka yetaklovchi ma'naviy kuch sifatida talqin etiladi. Uning ijodida estetik qadriyatlar insoniy fazilatlar, axloqiy g'oyalar va ruhiy poklik bilan uyg'un holda tasvirlanadi. Bugungi kunda ilmiy tadqiqotlarda badiiy-estetik qadriyatlarni o'rganish faqat estetik yoki san'atshunoslik nuqtai nazari bilan cheklanib qolmay, balki pedagogika, madaniyatshunoslik, falsafa va sotsiologiya kabi turli fanlar kesishmasida ham tahlil qilinmoqda. Bu esa mazkur tushunchaning ko'p qirrali va murakkab tabiati bilan izohlanadi. Badiiy-estetik qadriyatlar insonning estetik didi, dunyoqarashi va ijodiy tafakkurining shakllanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi hamda shaxs kamolotining muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'ladi. Shuningdek, estetik qadriyatlar jamiyatda ma'naviy muhitni boyitish, milliy o'zlikni anglash va madaniy merosni asrab-avaylash jarayonida muhim rol o'ynaydi.

San'at va adabiyot orqali inson hayotiy tajribani chuqurroq anglaydi, turli madaniyatlar o'rtasidagi o'xshashlik va farqlarni tushunadi, natijada madaniyatlararo muloqot va o'zaro hurmat mustahkamlanadi. Bundan tashqari, badiiy-estetik qadriyatlar yosh avlodning ma'naviy-estetik tarbiyasida muhim vosita sifatida xizmat qiladi. Ular orqali yoshlar milliy madaniyatning boy an'alarini o'rganadi, go'zallikni anglash va qadrlashni o'rganadi, ijodiy fikrlash va estetik didni rivojlantiradi. Natijada jamiyatda madaniy va ma'naviy jihatdan barkamol shaxslarni shakllantirish imkoniyati kengayadi. Shu nuqtai nazardan, badiiy-estetik qadriyatlarning mazmun-mohiyati, ularning jamiyat va shaxs hayotidagi o'rnini hamda o'ziga xos jihatlarni ilmiy asosda tadqiq etish muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi. Mazkur masalani chuqur tahlil qilish san'at va madaniyatning jamiyat taraqqiyotidagi rolini yanada to'liqroq anglashga xizmat qiladi.

Zamonaviy madaniyatshunoslik va adabiyotshunoslikda esa badiiy qadriyatlar kommunikativ va ijtimoiy mohiyati alohida e'tirof etiladi. Masalan, rus olimi Mikhail Bakhtin badiiy asarlarni madaniyatlar o'rtasidagi dialog maydoni sifatida talqin qiladi. Uning nazariyasiga ko'ra, san'at va adabiyot turli ijtimoiy guruhlar, tarixiy davrlar va madaniy qarashlar o'rtasidagi muloqotni aks ettiradi. Shu sababli badiiy-estetik qadriyatlar nafaqat estetik hodisa, balki madaniy kommunikatsiyaning muhim shakli sifatida ham namoyon bo'ladi.

Bundan tashqari, zamonaviy estetik tadqiqotlarda san'atning inson psixologiyasiga ta'siri ham keng o'rganilmoqda. Badiiy asarlar insonning hissiy dunyosini boyitadi, uning tasavvurini kengaytiradi va estetik didining shakllanishiga xizmat qiladi. Shu jihatdan badiiy-estetik qadriyatlar insonning ijodiy salohiyatini rivojlantirish, uning ma'naviy ehtiyojlarini qondirish va jamiyat madaniy muhitini boyitishda muhim omil sifatida namoyon bo'ladi.

Umuman olganda, mavjud ilmiy manbalar tahlili badiiy-estetik qadriyatlar muammosi ko'p qirrali va fanlararo xarakterga ega ekanligini ko'rsatadi. Turli falsafiy maktablar va ilmiy yo'nalishlar bu tushunchani turlicha talqin qilgan bo'lsada, ularning barchasi estetik qadriyatlar inson ma'naviy kamoloti, estetik didining shakllanishi hamda jamiyat madaniy taraqqiyotida muhim rol o'ynashini e'tirof etadi. Ular madaniy merosni saqlaydi, milliy o'zlikni mustahkamlaydi, ijodiy fikrlashni rivojlantiradi, ta'lim tizimida estetik tarbiyani kuchaytiradi. Badiiy-estetik qadriyatlar jamiyatning ma'naviy immunitetini oshiradi va globallashuv sharoitida madaniy barqarorlikni ta'minlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, badiiy-estetik qadriyatlar inson va jamiyat hayotida muhim o'rin egallaydi. Ular shaxsning estetik ongini shakllantiradi, ma'naviy dunyosini boyitadi hamda madaniy taraqqiyotning ajralmas omili sifatida namoyon bo'ladi. San'at va adabiyot orqali ifodalangan estetik qadriyatlar yosh avlod tarbiyasida, milliy va umuminsoniy madaniyatni rivojlantirishda beqiyos ahamiyat kasb etadi. Yakuniy tahlillar shuni ko'rsatadiki, badiiy-estetik qadriyatlar jamiyatning ma'naviy immunitetini mustahkamlovchi va insonning ichki olamini uyg'unlashtiruvchi muhim omildir. Ular nafaqat go'zallikni idrok etish mezonlarini belgilaydi, balki axloqiy tanlov, ijtimoiy mas'uliyat va madaniy ong shakllanishiga ham bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Badiiy-estetik qadriyatlar ijtimoiy jarayonlar bilan uzviy bog'liq bo'lib, davr ruhini aks ettiradi va ayni paytda uni shakllantiradi. Globallashuv sharoitida ular milliy o'zlikni asrash, madaniy xilma-xillikni qo'llab-quvvatlash hamda madaniyatlararo muloqotni rivojlantirishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Shu jihatdan qaraganda, estetik qadriyatlar jamiyatning barqaror ma'naviy rivojlanishini ta'minlovchi strategik resurs sifatida namoyon bo'ladi.

Tadqiqot natijalari shuni tasdiqlaydiki, badiiy-estetik qadriyatlarni chuqur anglash va ularni ta'lim-tarbiya jarayoniga samarali integratsiya qilish ijodiy tafakkur, estetik did va mustaqil fikrlashni rivojlantirishga xizmat qiladi. Demak, mazkur qadriyatlarni ilmiy asosda o'rganish va amaliyotga tatbiq etish zamonaviy madaniy taraqqiyotning muhim shartlaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Aristotle. Poetics. - Ancient Greece.
2. Kant, I. Critique of Judgment. - Berlin: 1790.
3. Hegel, G.W.F. Lectures on Aesthetics. - Berlin.
4. Forobiy, A.N. Fozil odamlar shahri; G'azzoliy, A.H. Ihyo ulum ad-din.
5. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat - yengilmas kuch. - Toshkent, 2008.
6. Abdullayev, Sharipov. Estetik tarbiya va milliy qadriyatlar bo'yicha ilmiy tadqiqotlar.
7. Schiller, F. Letters on the Aesthetic Education of Man.
8. Chernyshevsky, N. The Aesthetic Relations of Art to Reality.
9. Dewey, J. Art as Experience. - New York.
10. Navoiy, A. Xamsa. - Toshkent.
11. Bakhtin, M. The Dialogic Imagination.
12. Kant I. Critique of Judgment. - London, 2000.
13. Abdullayev A. Estetika asoslari. - Toshkent, 2015.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.